

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Сарабун О. Б. <i>Екзистенційний вимір освітнього самоздійснення як спосіб протистояння безособовості людини</i>	261
Чолишкіна О. Г., Домків Т. С. <i>Алгоритм пошуку пароля до PDF файла із застосуванням технології CUDA.....</i>	264
Ліскін В. О. <i>Система моніторингу навчального процесу в системі Moodle на основі чанк-орієнтованого підходу</i>	266
Бацуровська І. В., Грубань В. А. <i>Проблеми розвитку STEM-освіти: педагогічний аспект.....</i>	271
Дяченко М. П., Людвиченко В. О. <i>Про розробку веб-застосунку “моніторинг і обчислення вартості продовольчого кошика в Україні”</i>	274
Яворська В. Г. <i>Історія та перспективи вдосконалення приватних навчальних закладів в Україні: правові та практичні тенденції</i>	277
Магас Н. В. <i>Стан недержавної вищої освіти в сучасній Україні</i>	280
Дмишко О. С., Гудиш В. Г. <i>Психологія управління недержавними ЗВО.....</i>	283
Стівакова Н. О. <i>Сучасні ризики розвитку недержавної вищої освіти в Україні</i>	287
Кривоберець М. М. <i>Особливості надання недержавних освітніх послуг у сфері туризму в Україні</i>	290
Вейнгард К. О. <i>Інноваційний характер недержавної системи вищої освіти як одна з важливіших її ознак і пріоритетів</i>	292
Черкаська В. В. <i>Підтримка розвитку недержавної освіти в аграрній сфері.....</i>	294
Негода Ю. В. <i>Особливості трансформації аграрних комплексів у контексті розвитку недержавної освіти</i>	296
Миколаєць А. П. <i>Вплив комерційних і неприбуткових організацій на формування соціального партнерства з органами влади у сфері освіти.....</i>	298
Доносо Варгас Дієго Хосе <i>Формування нової моделі підготовки фахівців поліції в Україні та Еквадорі на основі компетенцій тісного підходу</i>	300
Rosero L. M., Cobos A. R., Calahorrano C. R. <i>Transformational leadership of teachers as competition race police sciences and safety of quito in the period 2018–2020</i>	304
Cobos A. R., Rosero L. M. <i>Technology as a fundamental tool in the formation of police officers of Ecuador in the period 2018–2020</i>	307

СУЧАСНІ РИЗИКИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Вищі навчальні заклади, незалежно від форми власності, як суб'єкти ринку освітніх послуг в трансформаційній економіці України, здійснюють певну економічну діяльність, надаючи освітні і супутні послуги.

Останнім часом у сфері вищої освіти України актуалізуються різнопланові ризики, як в зовнішньому, так і внутрішньому середовищі; посилюється суперництво; проявляються різні атрибути конкурентної боротьби. Тому вищі навчальні заклади змушені постійно відслідковувати зовнішнє середовище, виявляти ризики і гнучко коригувати управління з урахуванням викликів різного формату у сфері вищої освіти [1].

Спробуємо проаналізувати і систематизувати основні ризики, що стоять перед сучасною українською вищою освітою. Традиційно наявна сукупність ризиків поділяється на дві великі групи: зовнішні та внутрішні. Цей розподіл можна представити у вигляді таблиці, яка наводиться нижче.

Таблиця 1

Класифікація ризиків у системі вищої освіти [2, с. 72]

Зовнішні ризики	Внутрішні ризики
Глобалізація	Кваліфікація персоналу
Технологічні виклики	Недостатність коштів для розвитку
Політичні виклики	Рівень підготовки абітурієнтів
Правові виклики	Система управління; Стиль керівництва; Орієнтація на новаторство; Система комунікацій та відносин
Економічні: фінансові, фіскальні, майнові	Слабкість і застарілість матеріально-технічної та навчально-лабораторної бази
Демографічні	Слабкість маркетингової політики

Розглянемо зовнішні ризики. Першим ризиком є глобалізація, вона як провідна тенденція сучасного розвитку докорінно змінює зовнішнє середовище діяльності освітніх закладів, для якого властивими стають висока невизначеність, загальна взаємопов'язаність і гостра конкуренція.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій цілком позитивне явище, але його стрімкість досить часто тягне за собою ряд проблем. Перша проблема це динаміка оновлення комп'ютерів, програмного забезпечення та оргтехніки. Це необхідно, зокрема, для навчального процесу і потребує значних коштів, а отже технологічні виклики в деякій мірі також варто розглядати як певні ризики економічній стабільності установи.

Україна, як держава, зараз перебуває у стадії трансформацій, що супроводжується динамічними змінами у політичному житті країни. Боротьба бізнес-еліт за сфери впливу у різних галузях є чинником нестабільної ситуації також і в освіті. Державні заклади вищої освіти існують в контексті загальнодержавної політики в галузі освіти, а недержавні навчальні заклади при політичних трансформаціях завжди відчують ризики зміни ситуації і досить часто не в кращий бік. Отже політичні виклики також розцінюються як ризики у галузі недержавної освіти, які часто ставлять під загрозу навіть існування самого закладу освіти.

Політичні трансформації тягнуть за собою зміни у законодавстві країни. Політичні сили потрапляючи у парламент частіше за все намагаються попри все лобювати інтереси своїх донорів із сфери бізнесу, формуючи і приймаючи закони вигідні саме таким донорам. Такого роду законотворча діяльність досить часто лишає поза увагою реальні проблеми, у тому числі й проблеми галузі освіти. Таким чином, правові виклики також чинять ризики для освітян недержавного сектору.

Важливим напрямом зменшення економічних загроз для функціонування закладів вищої освіти може стати продумане державне управління не адміністративно-командними, а переважно — економічними, стимулюючими методами з використанням різних формул фінансування. У світовій практиці простежується тенденція до більшої прозорості та зрозумілості процедур виділення фінансових ресурсів кожному навчальному закладу. Як правило, це чітка формула — певна сума, що визначається кількістю студентів, певна сума на розвиток, категоріальні програми та додаткове фінансування може бути отримано за умови досягнення кращих результатів. Чіткі і прозорі умови фінансування дозволяють навчальним закладам чітко передбачати обсяги та структуру можливих надходжень, планувати свої дії та заходи по розвитку закладу, підвищенню його конкурентоспроможності [3].

Демографічні ризики для освітньої галузі більш ніж очевидні. Економічна нестабільність негативно впливає на динаміку народжуваності. Економічний застій 90-х років знизив рівень народжуваності. У країні, за часів незалежності, закладів вищої освіти стало значно більше, але кількість абітурієнтів не зросла і тому коли до “вишів” стали вступати діти народжені у 90-х роках заклади освіти відчутно помітили брак абітурієнтів, що й призвело до скорочень серед науково-педагогічних кадрів, а також до закриття спеціальностей, факультетів та навчальних закладів. На ці скорочення також вплинула й економічна криза 2008 року, коли платоспроможність населення за освітні послуги в рази зменшилась. Це особливо вдарило по недержавних закладах вищої освіти, адже лівова частка джерел їх доходів це оплата на завчання.

Аналіз внутрішніх ризиків потребує більш детального викладу і стане підґрунтям для подальших наукових пошуків стосовно цієї проблематики.

Здійснивши короткий аналіз зовнішніх ризиків можна дійти висновку, що державні вищі навчальні заклади в деякій мірі можуть розраховувати на, адміністративну, управлінську підтримку держави, натомість недержавні заклади освіти позбавлені такої підтримки і можуть розраховувати лише на власні сили й ресурси. Отже, для того щоб вітчизняна недержавна вища освіта була конкурентоздатною в Україні та за її межами необхідно завжди враховувати ризики, які перешкоджають розвитку галузі, працювати на покращення якості надання освітніх послуг, збагачувати науковий потенціал закладів, а також розвивати нові форми та методи навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, залучаючи до широкого партнерства установи, фірми та компанії різного рівня та різних форм власності.

Розробка продуманих стратегій з урахуванням ризиків дозволить подолати труднощі розвитку галузі недержавної вищої освіти, а це корисно як для самих освітян, так і для держави вцілому.

Джерела

1. Бабина Т. Г. Ризики на ринку освітніх послуг / Т. Г. Бабина // Київський національний університет технологій та дизайну. — 2016. — Режим доступу: <https://bitly.su/8ysVVlOg>
2. Каленюк І. С., Куклін О. В., Ямковий В. А. Сучасні ризики розвитку вищої освіти в Україні / І. С. Каленюк, О. В. Куклін, В. А. Ямковий — “Економіка України”. — 2015. — 2 (639), С. 70–82.
3. Економічні ризики розвитку вищої освіти в Україні // Економічна наука. — 2017. — Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2017/13.pdf.